

BISERICA și ȘCOLA.

Fóia bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 5 fl.—cr., pe 1/2 an 2 fl. 50 cr.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr.. pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 3 fl.; până la 200 cuvinte 4 fl.;
și mai sus 5 fl. v. a.

Correspondențele se se adreseze Redacției

„BISERICA și ȘCOLA.”
Er banii de prenumerație la
TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD.

Cuvântarea

*P. S. S. Domnului Episcop Nicolae Popea ținută
în biserica din Lugoj ia 15/27 August c.*

Dorind doream, evlavioșilor ascultători, să pot săvârși serviciul dumnezeesc, sânta liturgie, în biserica acésta frumoasă, aducând laudă, închinăciune și mulțămire Tatălui ceresc, pentru facerile de bine, ce le revarsă peste noi în toate ȳilele. Căci dacă ființele cele necuvântătoare, însăși natura în felul său, dă semne de mulțămire către Dumnezeuul puterilor, care le-a zidit și le cărmuește, apoi cu cât mai vârtos omul, omul ȳic, unica ființă cuvântătoare în lume, făcută după chipul și asemănarea lui Dumnezeu cu hotărîrea, de a fi desăvârșit, precum și Tatăl din ceriuri desăvârșit este?

Au nu în toate ȳilele aȳdăm noi spunându-ni-se în biserică, că totă darea cea bună și tot darul desăvârșit de sus este, pogorînd dela Părintele luminilor?

Dorind doream mai încolo, iubiților, ca să mă văd față în față cu credincioșii comunei acesteia scutită de Dumnezeu a Lugojului, care fără îndoială e una din cele mai de frunte comune, nu numai din eparchia Caransebeșului, ci din întregă provincia noastră metropolitană, să dau, ȳic, față cu iubiții mei fi sufleteși din comuna acésta și prin învățăturile, sfaturile și povețele mele bine voitore arhieriești, să pot contribui și mai mult la zidirea lor și la înălțarea simțului lor religios și moral, mai ales în aceste ȳile de încercare, ce din toate părțile ne împresoră. Și așa, iubiților, numai la câte o ocaziune, cum e și cea de aȳi, iar altă dată prin pastorale, îmi pot îndrepta glasul meu către iubitul cler și popor din eparchie.

Dorind doream în sfârșit, iubiților, că să particip și eu la îndoita voastră sârbătoare de astăȳi, să mă bucur și eu de bucuria voastră bine sciînd, că aȳi sârbăți hramul sântei bisericii acesteia, al adormirii prea curatei Născătoare de Dumnezeu și pururea feciorei Maria, deoparte; iar de altă parte tot

astăȳi își ține aici în Lugoj adunarea sa generală asociațiunea transilvană pentru literatura și cultura poporului român. O mare distincțiune acésta, căci se știe, că acésta asociațiune cea mai veche și mai însemnată la noi românii, până acum își ținușe adunările sale anuale tot numai între marginile transilvanice, iar acum întâia dată trecând marginile acesteia, onórea cea dintăiu v'au dat-o vouă.

Dar iubiților, bucuria, ce o simt eu aȳi să ducă mai departe, încă și din alte puncte de vedere. Aruncându-mi privirile împrejur, eu aflu aici la voi nisce urme afund brăzdate de un simțământ tainic religios și moral al înaintașilor vostri; aflu lucrul mânilor lor neobosite, care mă îndemnă să cred, că ei, acei înaintași ai vostri, au fost nisce ómeni vrednici, nisce creștini adevărați pătrunși de o însuflețire curată pentru credința și biserica lor strămoșască, de-o parte; iară de altă parte aflu mai încolo pe urmașii aceloră nu mai puțin silitori, călcând cu bărbăție în urmele părinților, continuând lucrurile începute de ei mai departe cu o statornicie neînfrântă și neslăbită.

Au, iubiților creștini, biserica acésta măreță cu podóbele, ce o înfrumșetăză, cu școla și clădirile, ce o impresoră; au preoțimea acésta zelóșă în frunte cu un conducătoriu la locul său, cu corporațiunile în ordine regulamentară și cu un cor așa de excellent; au poporul acesta evlavios și plin de însuflețire în frunte cu o inteligență distinsă, — au toate acestea să nu dovedéscă cu desăvârșire cele ȳise de mine?

Dar nici că să póte altmîntrelea, iubiți ascultători, dacă voim să susținem ce-i al nostru, dacă voim să asigurăm existența și viitoriul bisericii noastre naționale. Ne aflăm, ce-i drept, în împrejurări foarte îngrijitoare, pline de greutăți și necazuri din toate părțile. Dar trebuie să luptăm, ca să le învingem și le vom învinge, dacă vom voi, căci toate le póte omul, dacă voesce pe cale dréptă, punându-și nădejdea în Dȳeu.

Urmați deci, iubiți credincioși, calea acésta și mai departe având în vedere exemplul cel bun și frumos al părinților vostri. Iubiți-vă biserica cu statornicie și căldura voastră tradițională; fiți tari ca stânca în credința strămoșască, dela care nici un fel de făgăduință, fie cât de amăgitoare, se nu vă potă abate; țineți strins la așezămintele, datinile și obiceiurile bătrâne ca la lumina ochilor. Să nu uitați, iubiților, nici odată, că acésta credință, aceste așezăminte, aceste datini și obiceiuri au fost totdeauna razimul cel mai puternic al neamului nostru românesc pe acest pământ. Multimea năcazurilor trecute, au nu ne dovedesce acésta?

Dar, iubiților, biserica își îndeplinește scopurile sale înalte și adecă: creșterea, cultivarea și luminarea fiilor săi credincioși prin școlă. Școlă e fica bisericii, dar nu școlă păgânescă, ci cea creștină, care se întemeiază pe învățăturile sante, ddeesci, pe care le-a învățat însuși Mântuitorul lumii Isus Cristos și apostolii lui. Școlă Iubiților, e lumina, care luminează întru întunec, împrăștiind întunecul orbiei, și are de scop luminarea poporului. Tot acesta a fost și scopul cel salutar al bărbaților noștri naționali cari au înființat asociațiunea transilvană pentru literatura și cultura poporului român. Îngrijiți-vă, deci și voi, iubiților de școlă voastră, ca se corespundă din ce în ce tot mai mult recerințelor timpului și prin urmare scopului celui sânt amintit.

Îmbrățișați mai încolo, iubiților, pe lângă celelalte și industria, comerțul și meseriile, căci și ele ne duc la starea cea bună națională, căci acestea ne desgrăpă ați comorile și avuțiile. Părinții vostri le-au cultivat acestea cu multă însuflețire odinioară, se înțelege după împrejurările timpului lor. Au piața Logoului nu ne-ar putea șopti nimic despre acest adevăr? Fiți și buni economi, iubiților, căci numai așa putem ajunge la o stare materială mai bună, de care avem trebuință în toate dările, căci dacă datori suntem a ne îngriji de cele sufletesci, nevoiți suntem a ne îngriji și de cele materiale, fără de care nu putem împlini lipsele și trebuințele noastre.

Dar, iubiților, toate acestea numai așa ve vor folosi, dacă veți trăi în dragoste și bună înțelegere frătească între voi, dragostea produce bună înțelegere între frați, prin urmare și între fii și credincioșii comunei acesteia. Prin buna înțelegere lucrurile cele mici cresc și se fac mari, iar prin neînțelegere și cele mai mari scad și se nimicesc; pentru că buna înțelegere zidesce, ér neînțelegerea sau vrajba resipesce. Prin urmare numai prin bună înțelegere veți putea da înainte și sporî și voi în toate afacerile și întreprinderile voștre bisericesci, școlare și economice.

Acestea, iubiților, sunt sfaturile și învățăturile mele arhieresci, sfaturi și învățături binevoitoare eșite din adâncul inimii mele.

Primiți-le, iubiților, și puneți-le și voi adânc în mințile și inimile voștre, și urmați-le întocmii atât voi cât și fii voștri, și veți afla ușurință în toate afa-

cerile voștre, spor și dar dela Dumnezeu, în economia și întreprinderile voștre de tot felul, ceea ce pe lângă împărțășirea binecuvântării mele arhieresci vă și doresc din inimă acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

III. Omilie

a s-tului Ioan Chrisostom la epistola I catră Timotei.

12. *Mulțamesc Aceluia, Celui ce mi-a împrumutat putere, lui Christos Isus, Domnului nostru, pentru-că credincios m'a socotit, hotărîndu-mă pentru serviciu.*

13. *Pre mine cel ce eram mai înainte huliator și persecutor, și vătămător. Dar am aflat iertare, pentru-că nesciind am făcut-o în necredință.*

14. *Dar s'a documentat de pré mare grația Domnului nostru în credința și iubirea cea în Christos Isus.*

I. Despre aceea, că umilința aduce multora câștig, ne putem ușor convinge. Umilința în cuvinte este desă, mai desă decât este de lipsă, d i s p o s i ț i u n e a umilitore însă nu se arată nicăiri. Sântul Pavél însă se nisuia așa de tare, încât căuta pretutindenea după preteceste, pentru a-ș apleca sentimentul său spre umilință. Pentru-că însă este natural, că bărbați conscii de fapte, au greutate spre a se dispune spre umilință, natural și apostolul trebui să-și pună mare putere. Consciența lui bună îl ridica în sus ca un torent de val. Să se observe numai și în locul acesta cum începe el! El a dis: „Evangelia măririi lui Dumnezeu mi-s'a încredințat mie, evangelia, la cari acelora nu li-e este permis a avé parte, cari fac încă întrebuintare de lege.“ Stă adecă în contrast cu legea, și deosebirea este de ast-feliu, că partisanii legii, încă nici nu sunt vrednici, a lua parte la evangelia. Togmai ca și cum ar fi voit cineva să dîcă, că ómeni, cărora se cuvîne închisóre și pedépsă, nu au dreptul de a intra în cercul filosofilor. După-ce deci apostolul s'a îngâmfat, îndată se umilește, și caută și pe alții să înduplece să facă asemenea. După ce a scris: „am fost încredințat,“ se corege îndată singur, ca să nu creadă cineva, că el vorbește din mândrie. Să se observe deci ce corectură face, când continuă și dîce: „mulțamesc Aceluia, Celui ce mi-a împrumutat putere, lui Christos Isus, Domnului nostru, pentru-că credincios m'a socotit, hotărîndu-mă pentru serviciu.“ Veți, cum apostolul pretutindenea învêște perfecțiunea sa, și le reduce toate la D-șeu, s'ntzelege numai întru atâta, încât nu este periclitată voia liberă. Căci atunci pôte ar dîce necredinciosul: „Dacă totul atêrnă dela Dumnezeu, și dela noi nu se cere să contribuim cu nimic, ci dacă Dumnezeu ca pe o bucată de lemn sau de peatră ne transpune dela păcat la virtute, pentru-ce a îndreptat pe Paul ér pe Iuda nu? Să se observe bine, cât

de prudent alege apostolul expresiunea, spre a delătura această obiecțiune! „Am fost incredințat“ țice el. Acésta este o onóre și o distincțiune pentru el, însă nu emanată exclusiv dela el. Căci iată ce țice: „Mulțã mesc Aceluia, Celui ce mi-a înprumutat putere lui Christos Iesus.“ Acesta este meritul lui D-țeu. Apoi vine éráș al lui propriu. „Pentru că credincios m'a socotit.“ Fórte corect, pentru-că el prin propria sa persoană voia să aducă câștig. „Hotărîndu-mé spre servicii pre mine, care mai înainte eram hulitor și persecutor și vătãmător, dar am aflat iertare, pentru-că neșciind am făcut-o în necredință.“ Sã se observe cum el meritul său personal și al lui Dumnezeu îl pune lângã olaltã, ascriind însă partea principalã prevedinței d-țeeșci, éř partea sa scãrițãnd-o tare.

Ce se însemneze însă: „Cel ce mi-a înprumutat putere“? Fii atent! Apostolul a luat asupra sa o sarcinã mare și avea lipsã de influința de sus. Cugetã ce însemneadã a sta împotriva țilnicelor tractãri rele, defaimelor, pãndelor, periculelor, bajocurilor, insultelor și atacurilor, a persevera în viață, a nu osteni, a nu se împiedeca, a nu retira, ci țilnic din tóte părțile lovit de sãgeți, a sta neclintit, nearãtãnd nici bare-mi urmã de fricã! Acésta n'a fost un lucru de putere omenescã, de-alt-feliu nici lucru numai de singurã întãrirea dumnezeescã, ci și conclucrarea voiei libere. Cã Dumnezeu a ales apostolul pe basa acestora, cã cunoscea activitatea lui viitoare înainte, se auzim ce țice el despre acésta încă înainte de ce-și începu Paul activitatea sa predicatorialã: „Acesta îmi este vas ales se pórte numele meu înainte ginților și a regilor.“¹⁾ Togmai precum aceia, cari în rěsbóie pórta steagul regesc, așa numiții stegari, au lipsã de multã putere și esperiență, ca să nu l lase inamicului pradã, togmai așa și aceia, cari pórta numele lui Christos, nu numai în rěsboi, dar și în timpuri pacinice, au lipsã de multã putere, ca să nu-l lase pradã gurilor defãimãtore, ci să-l pórte cu onóre, și sarcina crucei s-o ia asupra sa. Faptice se recere multã putere de a purta numele lui Christos. Cine adecã țice, face sau cugetã ceva necuviincios, acela nu pórta numele acesta, nu are pe Christos în sine. Purtãtorul de Christos pãșeșce sərbãtoreșce, nu prin piață, ci prin spațiu ceresc. Ingeri formează conductul și se mirã.

(Va urma.)

Istoria

bisericeii gr. or. române din Transilvania și Ungaria dela 1810 — 1846.

Periodul 1810 — 1846 din istoria bisericeii ort. române din Transilvania și Ungaria nici în recenta lucrare a istoriei bis. române (veđi manualul de ist. bis. pentru școlele medii etc. partea II, de

¹⁾ Faptele Apostolilor 9, 15.

Dr. Ilarion Pușcariu, Sibiu, 1893) n'a potut ascunde lipsa fórte simțită de date istorice.

Și în acest opșor este infãțișarea vieții nóstre bisericeșci în indegetatul interval astfeliu, cã m'a întãrit în indemnul la tratarea mai aněnunțită a numitului timp de desvoltare bisericeșcã, la care întreprindere eram acum aplecat din causã, cã distinții mei antecesori bãnãțeni la seminariul de istorie bisericeșcã al facultății teologice ortodocse din Cernãuți, Dr. George Popovici, Dr. Petru Barbu și Dr. Petru Ionescu (toți trei din diecesa Caransebeșului), ajunserã deja pãnã la 1810 cu contribuiriile lor de folos pentru istoria bisericeii ort. rom. din Transilvania și Ungaria 1)

Observ apoi, cã dacã m'am mãrginit a espune desvoltarea bisericeascã numai pãnã la 1846, causa e, cã am avut intențiunea a trata exclusiv timpul obscur al episcopului ardelean, Vasiliu Moga. În fine de mi-ar succede chiar și cu puținele date ale acestei încercãri de a infãțișa dupã potință fidel o fasã nu prea îndepãrtatã a desvoltãrii nóstre bisericeșci din Transilvania și Ungaria, atunci mi-aș fi ajuns scopul, și deci implinit datorita catrã memoria sfântã a acelor bãrbați romãni, cari cu nobila abnegațiune fãuriu pe timpul ce-l trãtez viitoriul bisericeii ortodocse din regatul nostru de ađi.

Biserica romãnã dupã tóte semnele trebuie să fle intemeiatã pe la începutul secului al II-lea în Dacia Traianã³⁾ și dela desbinarea bisericeii universale în resaritenã și apusenã, ea face parte din cea dintãi.

De aceea era ea în Transilvania și Ungaria încã sub regii unguri, (1000 — 1526) apãsatã de cãtrã biserica apusenã domnitore în regat, ceea ce s'a manifestat, precum prin persecuțiuni directe⁴⁾ așa și prin impunerea țeciurii de cãtrã clerul acesteia.⁵⁾

Cu despãrțirea Transilvaniei de Ungaria (1526 — 1688) ajunse biserica romãnã ardeleanã în nouã împrejurãri escepționale, cãci cele trei națiuni, cari dela 1437 formau în Transilvanla așanumita „uniune“⁶⁾, anume Magiarilor (nobililor), Șasilor și Sãcuilor de

¹⁾ Aceste elaborate sunt urmãtorele: Dr. Petru Barbu: „Biserica omãnilor din Ardeal înainte de unire? „Biserica și Școla“ 1891 și „Fóia diecesanã“ 1893. Dr. Georgiu Popovici: Unirea romãnilor din Transilvania sub Leopold I,“ Candela 1885. Dr. P. Ionescu: „Istoria bis. ort. rom. din Transilvania și Ung. dela unire (1700) și pãnã la 1810.“ În acésta lucrare din urmã însă pe lângã tótã pretensiunea ce o face titlul temei se trãtează întocmai ca și în celelalte doué premergãtore numai despre viața bisericeii în Ardeal.

²⁾ P. Maior, Istoria bisericeii Romãnilor, Buda, 1813 p. 214. A. br. Șaguna, Istoria bisericeii ortodocse, Sibiu 1860 vol. II. p. 59; Dr. Al. Grama, Istoria bisericeii unite cu Roma, Blaj 1884 p. 11 și 20; A. Xenopol, Istoria Romãnilor, vol. I. Iassi 1888 p. 415—445.

³⁾ Șaguna, op. cit. v. II. p. 83.

⁴⁾ Kurz, Magazin für Geschichte, Literatur und alle Denkwürdigkeiten Siebenbürgens, Kronstadt 1846, II. Bd. III. Heft. p. 359—360. Abia sub regii Mathia (1458—1490) și Vladislau II. (1490—1515) se mai micșorează intoleranța față de romãni și alți „schismatici.“

⁵⁾ Papiu Ilarian, Istoria Romãnilor din Dacia superiórã vol. I. p. 28 s.

a aduce legi după plac, primindu-se numai pe sine în cadrul aceloră, adică rezervându-și drepturi numai sie-și și celor patru religii ale lor de atunci, anume celei calvine, luterane, unitare și romano-catolice⁷⁾, pe când față de Români și biserica lor devenită vitregi, proclamându-i de tolerați usque ad beneplacitum principum et regnicolarum⁸⁾ și avîsându-i la eșire din țară, de se vor opune calvinisării,⁹⁾ care li-se împunea din partea bisericii calvine, ca celei domnitoare. Decrete date mitropoliților români — amintim numai cel din 1643 dela principele G. Rákóczy — probéză, cât de mult se oprimau pe acel timp legile și datinele bisericii noastre.¹⁰⁾

Prin reîmpreunarea dela 1688 a Ardealului cu Ungaria sub sceptrul dinastiei habsburgice¹¹⁾, drept că se puse capăt și stăpânirii superintendentilor calvini în biserica română din Transilvania, dar i-se aduse alt rău, de care de altcum nici Români ungurini nu scăpaseră.

E vorba de memorabila propagandă romano-catolică inițiată sub împăratul Leopold I (1675—1705) și sprijinită și de succesorii săi cu excepțiunea lui Iosif II. (1780—1790) și Leopold II. (1790—1792) până în jumătatea secolului nostru.

Se înțelege, că câștigarea apăsătorilor Români pentru biserica romano-catolică ușor se potu efectui în acele zile critice prin punerea în vedere a unor drepturi pentru clerul român apostat.¹²⁾

În urma agitărilor iesuitice și încheiate la 1698 uniunea cu biserica Romei¹³⁾ o parte a Românilor transilvăneni sedusă de cătră însuși mitropolitul său slab de inger, Atarasiu¹⁴⁾ (1697—1701). Sub ce condițiuni se efectui această unire, ne arată decretul imperial dela 16 faur 1699: „ca să primescă, mărturisescă și credă toate cele, ce primesce, mărturisescă și crede biserica romano-catolică, dar mai ales cele patru puncte florentine:

1. Patriarhul Romei este capul universal al întregii biserici creștine din lume;

2. pânea azimă e destulă materie pentru cina Domnului, sau misterul Eucharistiei;

3. Afară de ceriu, scaunul fericitorilor, și de iad, scaunul condamnaților, mai este un al treilea loc, în care se se curețe sufletele cele încă necurățite;

4. Duchul sânt, a treia față din Treime purcede dela Tatăl și dela Fiul.

7) Teutsch, Das Zehentrecht der evangelischen Landeskirche A. B. in Siebenbürgen, 1858 p. 146—147.

8) Șaguna, op. cit. vol. II. p. 98; E. Hurmuzachi, Fragmente zur Geschichte der Rumänen, 1881 v. II. p. 3.

9) Cipariu, Arhivul pentru filologie și istorie, Blaj 1876 p. 224.

10) Șaguna, op. cit. v. II. p. 101—103.

11) G. Bariț, Parti alese din istoria Transilvaniei V. I. p. 154.

12) Cserei Mihály historiája, Pest 1852 p. 286.

13) Dr. Crișan, Beiträge zur Geschichte der kirchlichen Union der Rumänen in Siebenbürgen unter Leopold I. 1882 p. 32.

14) Cserei, op. cit. p. 286.

În schimb i-se asigură clerului român unit privilegiiile celui-romano-catolic.¹⁵⁾

Drept-că a încercat încă mitropolitul român din Alba-Iulia Varlaam (1687—1690) se esopereze cu schimbarea dinastiei la împăratul Leopold îmbunătățirea sortii clerului și poporului român fără acest preț rușinos, dar inzadar, căci împăratul „jurase deja“ pe vechia constituțiune transilvăneană, după care biserica noastră nu putea fi egal îndreptățită, cu celelalte confesiuni din țară, până ce nu se unesce cu vreuna din religiunile recepte.¹⁶⁾

Dela 1698 încôce aflăm biserica română ardeleană discompusă în uniți și schismatici;¹⁷⁾ primii sub episcopi, ear acești din urmă mai mult decât jumătate de secol lipsiți de cap bisericesc,¹⁸⁾ în care timp avuseră a suferi multe prigoniri din partea confrăților uniți neîntrecuți în propagandă.¹⁹⁾

Cu toate acestea până la 1772 perdu biserica ort. rom. din Transilvania abia 1/5 parte a numărului credincioșilor,²⁰⁾ ér în Ungaria, unde încă se lucruse dela ultimul deceniu al secolului al XVII-lea pentru întărirea bisericii apusene printre Români, pe lângă întreg Maramureșul, care trecuse la unire încă pe la începutul secolului al XVIII, erau unite la 1798 abia 9 parochii și câteva capelării române din districtul Orăzii-Mari, administrate de episcopul român (unit) deacolo.²¹⁾

Iosif II opri în fine prin edictul de toleranță dela 1781 pe lângă persecuțiunea de pân'atunci a acatolicilor și mai ales schismaticilor și proselitismul unionistic²²⁾ căutând totodată a vindeca nu puține rane ale bisericii noastre. Epa.chia neunită din Transilvania dela densusul primise încuviințarea să aibă episcop stabil cu locuința în Sibiu (1783) precum și dreptul de a fi susținut acesta din tacse sidocsiale dela fie-care familie²³⁾, din care feliu de tacse, numite înse convenții, — pecând sidocsii erau numite tacsele plătite de preoți — se dotau deja de mai înainte și episcopii ortodocși din Ungaria, și așa și cel al Aradului, al Timișorei și al Vêrșetului,²⁴⁾ supuși

15) P. Maior, op. cit. p. 82.

16) P. Barbu, Biserica Românilor din Ardeal înainte de „unire“, Fôia diecesană, Caransebeș, an. 1893, Nr. 6.

17) Numirea orientailor netrecuți la unire cu biserica Romei rămase până la timpul lui Iosif II. „schismatici.“ Abia dela Iosif încôce încep a se numi „neuniți.“ — Veđi I. Csaplovics, Slavonien u. zum Theil Croatien, Pesth 1819 vol II. p. 11.

18) Abia la 1760 li dă împărăteasa Maria Theresia de administrator pe episcopul din Buda, sêrbul D. Novacovici, o uneltă a romano-catolicilor, după care urmează la 1770 și alți administratori „ad beneplacitum principis.“

19) Renumitul propagandist, Ioan Pataki episcop al Făgărașului și român crescut de iesuiți, sporia unirea prin forță brutală cutrierând satele cu miliția.

20) Bidermann, Die Griechisch-Gläubigen und ihr Kirchenwesen in Oesterreich-Ungarn, p. 18—19. (uniți! 119,230 neuniți 588,076).

21) Biderman, op. cit. p. 13—14.

22) Hurmuzachi, op. cit. p. 213—214.

23) Dr. Il. Pușcariu, Documente pentru limbă și istoria, Sibiu 1889 p. 239—246. συνταξις rostit de greci syndaxis și syndaxis și prefăcut de Sêrbi și Români cu întunecarea lui a în o în sidoxie, însemnă convenție, tocmeală, dare, salariu.

24) Mai înainte numit al Ienopolei (Boroșineu)

dela imigrarea Sârbilor (1690) încôce mitropolitului din Carloviț.

Julian Suciu,

(va urma)

D I V E R S E.

* **Cas de habilitare la facultatea teologică ort. cr. din Cernăuți.** „Gazeta Bucovinei“ scrie: Colegiul profesoral, sub reversa întăririi din partea înaltului ministeriu i. r., i-a acordat dlui Dr. Vasile Găină pe baza temei sale de habilitare și a colloquiului ținut cu dânsul, „venia docendi“ din teologia dogmatică ortodoxă și filosofia creștină, denumindu-l totodată suplent pentru aceste discipline dela 1 Octomvre a. c.

* **Inspector diecesan.** Cetim în „Gazeta Bucovinei“: În ședința consistoriului din 16 August 1896 a fost denumit de inspector diecesan, I. P. C. Sa vicariul general archim.-mitrofor Vladimir de Repta care din cas în cas va inspecționa singuraticile păstorii sufletești, spre a se încredința despre împlinirea datorințelor păstorești; în special însă a învățământului religios la școlile populare și a celui catehetic în biserică.

* **Himen.** Domnul Ioan Plavoșin teolog abs. și ales paroh în Hodoni și-a încredințat de viitoare soție pe domnișora Livia Matei din Lipova. — Felicitările noastre!

* **Himen.** Dl. Nicolae Nicorescu inv. în Remetea și-a încredințat de fiitoare soție pe Dșora Danița Roja din Pecica. — Felicitările noastre!

* **Bibliografie.** A apărut: I. fascicul din „Enciclopedia Română“, editată sub auspiciile și din însărcinarea „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“ de Dr. Corneliu Diaconovich primsecretariul Asociațiunii. Sibiu, în August 1896.

Acest dicționar enciclopedic urmărește scopul de a populariza științele și artele și de a lăși cunoștințele folosite în sinul poporului român și în special de a oferi publicului cetitor o iconă cât mai fidelă a întreg trecutului și a tuturor stărilor actuale a Românilor, fără deosebire de hotare politice. „Enciclopedia Română“ se lucrează de aproape 200 de autori distinși și apare în editura librăriei W. Krafft în Sibiu, în estensiune de cel puțin 2 tomuri de câte 60 côle de tipar, (format „Lexicon“, 8° mare, în 2 colonne, litere „petit“, cu numeroase ilustrațiuni și harte.

Publicarea se va face în fascicule de câte 6 côle în decurs de circa 2 ani, 10 fascicule formeză 1 tom.

Redacțiunea și editorul își rezervă dreptul, ca amăsurat cerințelor materiilor tractate și numărului abonațiilor, să potă da publicațiunii o extensiune mai mare.

Abonamentele obligă la procurarea opului întreg și se pot face pe lângă achitarea anticipativă a prețului pentru 2 tomuri, pentru 1 tom ori pentru 1 fascicol. La prenumerări de 2 tomuri se acórdă 25%, ér la prenumerarea de 1 tom 20%^o rabat.

Prețul de prenumerare face:

	Austro-Ungaria	România
pentru 2 tom.	fl. 15.—	lei 40.—
„ 1 tom.	„ 8.—	„ 20.—
„ 1 fasc.	„ 1.—	„ 2,50

La prenumerări de 1 tom resp. 1 fasc. prețul tomului resp. fascicolului următor este a se achita cel mult în 30 de zile după primirea celui premergător.

Abonații primesc fasciculele franco.

După terminarea publicării opul se va vinde în librării cu un preț ridicat.

Abonamente se pot face: la editorul W. Krafft în Sibiu, la despărțimintele Asociațiunii transilvane, precum și la toate librăriile.

Deposit general pentru România la librăria Carol Müller în Bucuresci, (Calea Victoriei 53), care va îngrijii expedițiunea fasciculelor abonate pentru întreg regatul român.

Atât redacțiunea cât și editorul „Enciclopediei Române“ nu au cruțat nici o jertfă pentru a asigura succesul acestei opere mult folosite și și-au dat toate silințele ca pe lângă un conținut bogat și redigeat cu îngrijire, atât tipariul, cât și materialul de ilustrațiuni, lucrat la cele dintăiu stabilimente din Viena și Lipsca, să satisfacă toate pretensiunile juste.

Subsemnații se adresază deci cătră toți amicii culturii poporului român cu rugarea: de a sprigini cu totă căldura această mare operă inițiată de asociațiunea Transilvană.

Pentru Redacțiune: Dr. C. Diaconovich. Pentru editură: W. Krafft.

* **Bibliografie.** În editura librăriei Nicolae I. Ciurcu din Brașov a apărut: Carte de rugăciuni, pentru folosul și mângăierea fiecărui creștin, întocmită de Ierodiaconu Damaschin din sfânta mănăstire Sinaia. Format estetic pe 336 pag. Hârtie fină. Prețul 65 cr.

* **Bibliografie.** În editura librăriei H. Zeidner din Brașov a apărut: Sintaxa limbii germane întocmită pentru clasele superioare a-le școlilor medii, precum și pentru preparandii de Nicolau N. Pilția, profesor la gimnasiul român gr. or. din Brașov. Prețul 1 fl. 25 cr.

* **Mărimea corpului omenesc dimineța și séra.** — Cum că omul crescut este mai scurt séra decât dimineța, puținii vor fi sciind, și totuși acésta este științificesc probat. Dr. Merkel a ținut o conferință la congresul german de chirurgie, în care și-a dezvoltat observările sale la măsurarea corpurilor omenesci. Conferențiarul a observat, măsurându-se pe sine însuși, că dimineța, în pat, era cu cinci centi-metri mai mare de cât séra stând în picioare. O bună parte a acestei diferențe vine în socotéla scoboririi încheieturilor ce se întemplă în momentul când corpul se îndreptăză în sus și greutatea părților ce de asupra corpului apasă asupra celor mai de jos. La încheieturile dela genunchi a observat Merkel astfel de scoborire, încât causeră o diferență de un milimetru.

Nr. 99/1896

Convocare.

Toți P. T. D. membrii ai reuniunii învățăto-reșci districtuali aradane sunt prin acésta respectuos invitați la

Adunarea generală extraordinară, ce va avé loc Joi în 5/17 Septemvre a. c. la 11 óre a. m. în aula seminariului diecesan.

Unicul obiect de petratat va fi:

„Modificarea statutelor votate în ultima adunare generală.“

Arad, din ședința extraordinară a comitetului, ținută la 3 Septemvre n. 1896.

Teodor Ceonța, m. p.

Nicolae Ștef, m. p.

președ.

secretar I.

Reuniunea învățătorilor gr. or. rom. din tractul Ienopoliei (B.-Ineu) își-va ținea proxima ședință în Berechiu la 9 Septemvre st. n. în școla conf. din loc pe lângă următorul

Program:

- 1) Asistarea în corpore la chemarea Duhului sfânt.
- 2) Prelegerea practică din religiune, prin inv. D. Nădăban.

- 3) Deschiderea șed. prin președinte.
- 4) Autenticarea prot. șed. trecute.
- 5) Critică și observări la prelegere.
- 6) Disertațiunea inv. I. Butariu despre Re-verință.
- 7) Recensiune asupra Regulamentului provisor pentru organizarea învățământului în școlile populare.
- 8) Despre invențiunea orológelor, reproducere din Istoria lui Gruber prin L. Oprean.
- 9) Raportul cassariului.
- 10) Alegerea unei comisii pentru censurarea raportului cassei.
- 11) Incassarea taxelor.
- 12) Propuneri și interpelări.
- 13) Defigerea locului și timpului ședinței viitoare.

Inchierarea prin președinte.

Zarand, la 1 Septevre 1896.

Aurel Iancu, m. p.
president.

Lazar Oprean, m. p.
not. reun. cerc.

Concurse.

Din însărcinarea Venerabilului Consistoriu oradan d-to 9/21 August a. c. Nr. 1056 prin acesta se escrie concurs din oficiu pentru stațiunea învățătorească din Roșia ppbiteratul Beiuș cott. Bihor — cu termin de alegere pe ziua de 15/27 Septevre a. c.

Dotățiunea legată de acest post stă din următoarele : a) In bani gata 140 fl. b) 10 cub. bucate prețuite à 5 fl. 50 fl. c) Venitul cantoral dela înmormântări, festanii, liturghii private, masluri etc. 50 fl. d) Cuartir liber respective folosul aceuia, grădinei și a intravilanului școlii 40 fl. e) Folos l intravilanului vechiu 7 fl. 50 cr. f) Din 10 orgii de lemne 4 orgii folosindu-se érna pentru încăldirea chiliei de învățământ, éră cele 6 se folosesc pentru învățatoriu și familia aceuia à 5 fl. = 30 fl. de tot 317 fl. 50 cr.

Doritorii de a ocupa acest post sunt avisați a-și înainta petițiunile lor deadreptul protopresbiterului Elia Moga în Robogány, la care au a produce : estras de botez, testimoniu de calificațiune, și atestat de conduita de până aci — ér până la terminul alegerii a-se presenta în s. biserică din Roșia în cutare Duminecă séu sərbătóre spre a-și aréta desteritatea în tipic și cant.

Răbăgani 19 August st. v. 1896.

Elia Moga, m. p.
protopres. Beiușului

Pentru stațiunea învățătorească din comuna Ciefa, Inspectoratul Tincei se escrie concurs cu termin de alegere pe 14 26 Sept.

Emolumintele sunt : 1) Cuartir liber în edificiul școlii constatatoriu din 2 odăi, culină, camară, grajd, colnă, și grădină de legume ; 2) în bani gata 112 fl. ; 3) lemne în preț de 60 fl. din care are a-se încăldi și sala de învățământ ; spesele obveninde cu aducerea lemnelor le va suporta alesul învățatoriu. ; 4) pământ arătoriu 7 iugere 754□ catast. ; 5) una gradină estravilană cu un venit anual de 20 fl. ; 6) pentru scripturistica 5 fl. ; 7) pentru conferințe 1 fl. pe di și forșpont. ; 8) la funcțiunile religioase : înmormântare mare 1 fl. la înmormântare mică 50 cr. dela cununii câte 50 cr. hora mortului 50 cr., 9) pentru curățirea, încălditul, tăierea lemnelor necesarii pentru încăldit 12 fl. ; 10) 12 chible de bucate.

Recurenții au a-și trimite recursele adresate oficialui parochial din Ciefa, la P. O. D. ppresb. Nicolau Rocsin din Méhkerék, p. Sarkad, adjustate cu testimoniu de calificațiunea învățătorească și testimoniu din limba magiară, presentându-se până la alegere în biserica locală spre a-și aréta desteritatea în cântări și tipic.

Dat în ședința comitetului parochial rom. ort. ținută la 21 August, 2 Sept. 1896.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine : NICOLAE ROCSIN, m. p. protopresbiter.

—□—

Pentru ocuparea stațiunei învățătorești ortodocsă rom. din Sititelec cu următoriu salariu anual : dela 110 familii à 2 fl. 220 fl. 13¼, iugere catasrale pământ cantoral 60 fl. v. a. din ștóle 20 fl. dela comuna politică pentru încălditul școlii 18 fl. de tot 318 fl.

R-flectanții la acest post sunt avisați ca recursele lor instruate conform dispusétiunilor legale cu testimoniu de calificațiune și din limba magiară și atestat de conduită — adresate comitetului parochial se-le subșternă subscrisului în Méhkerék p. Sarkad până în ziua 14/26 Sept. când va fi și alegerea.

În lipsă de recurenți calificați se vor alege și pre-paranđi absoluți.

Micherechiu, 20 Aug. (1 Sept.) 1896.

Nicolae Rocsin, m. p.
protopresbiter.

—□—

Pentru ocuparea postului de învățatoriu dela școla gr. or. rom. stațiunea din Slatina protopresviteratul Radnel, se escrie concurs cu termin de alegere pe 29 Septevre v. a. c.

Emolumintele sunt : 1) in bani numerari 240 fl. ; 2) venitul de aréndă a pământului învățătorec 60 fl. ; 3) spesele de conferință 12 fl. ; 4) pentru scripturistica 5 fl. ; 5) pentru curatorit 6 fl. ; 6) 40 metrii lemne de foc, din cari e a-se încăldi și sala de învățământ ; 7) locuința cu 2 odăi, cămara ; grajdii cu șopru ; apoi grădină de legume ; 8) venitele cantorale usuat dele funcțiuni.

Recursele adjustate conform prescrișelor statutului organic și adresate subscrisului comitet parochial, sunt a-se trimite P. O. D. protopop tractual în Maria-Radna.

Slatina, în 24 August, 1896.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu : VASILE BELEȘ, m. p. protopresbiter.

—□—

Pentru îndeplinirea stațiunei învățătorești din comuna Nimăești, se escrie concurs pe lângă următoarele emoluminte : 1) 108 fl. : 2) 15 cubule bucate, grâu, tenciu, 3) 6 vicii fasole, 4) 150 porții fân, 5) 150 fuióre, 6) 6 orgii lemne din care are a-sé încăldi și odaia școlii pentru curatorat 35 fl.

Doritori, de a fi aleși la acesta stațiune au a-și trimite recursele lor recerute conform regulamentului pentru îndeplinirea stațiunii cu învățatori calificați ; până la 8/20 Sep. când se va și ținé alegerea.

Recurenții sunt poștiți a sé presenta la sta. biserică spre a-și aréta desteritatea în cant și tipic.

Nimăești, la 28 Iulie st. v. 1896.

Comitetul parochial.

Gavril Popovicu, m. p.

not. com. par.

Moise Papp, m. p.

preș. com. par.

În conțelegere cu mine : ELIA MOGA, m. p. protopresb.

—□—

Pentru îndeplinirea postului de învățătoriu la școala confesională din **Foreu Ds.** ppbiteratul Beiușului conform decisiunii Ven. Consistoriu Oradan de sub Nr. 413/896. se descrie concurs cu termen de alegere pe Duminica după Înălțarea s cruci adevă 15/27 Septembrie a. c. pe lângă dotațiunea următoare:

a) În bani gata 118 fl. b) Din 4 stingeni de lemne 32 fl. c) Din fân 200 porțiuni à 10 cr. = 20 fl. d) Din 8 cubule de bucate à 5 fl. = 40 fl. e) Din intravilanul școlii 40 fl. f) Din cantorat un venit de 40 fl. g) Venitul cantoral dela filia Prisacă 10 fl. de tot 300 fl.

Recurenții au a-și substerne petițiunile lor în sensul Statutului Organic proveđute cu testimoniu de calificatiune și adresate Comitetului parochial din Foreu Ds. să-le trimită la adresa protop. tractual și Inspector școlar Pré On. Domn Elia Moga în Răbăgani. Recursele sunt a-se înainta până la 12/24 Septembrie a. c. — căci cele mai târziu intrate nu vor fi luate în considerare.

În urmă respectivii aspiranți să se prezenteze până la termenul alegerii la s. biserică din Foreu Ds. pentru a-și dovedi desteritatea în cele cantonale fiind deobligat alegândul a conduce strana în s. biserică.

Comitetul parochial

Cu șcirea și învoirea mea: **ELIA MOGA**, m. p. protopresb. Beiușului.

—□—

Pentru stățiunea învățătorască văcantă **Mezieșiu**, cu fil. Talpe-Telécu protopresbiteratul Beiușului se descrie concurs cu termen de alegere pe ziua de 8/20 Septembrie a. c.

Dotațiunea învățătorului ales la această stățiune constă din următoarele: 1) În bani numărari 155 fl.; 2) din 14 cubule de bucate 70 fl.; 3) din 7 stângeni lemne 42 fl.; 4) din 70 porțiuni de fân 21 fl.; 5) din 1 cubul de fasole 6 fl.; 6) din pământ de 8 cubule 32 fl.; 7) din 70 de fuioare 7 fl. — De tot 353 fl. și locuință liberă cu două chilii, culină, cămară, și o grădină de un cubul de semănătură.

Reflectanții la acest post se avertiscă că petițiunile la ajustate conform Stat. Organic și §-lui 6 Art. XVIII din 1879 adresate comitetului parochial din Mezieș, sunt a-se trimite la protopresbiterul tractual Pré onoratului domn Elia Moga în Răbăgani (Robogány) până la 6/18 Sept. inclusive, căci petițiunile mai târziu intrate nu vor fi luate în considerațiune; în fine se observă: că alegândul învățătoriu fiind deobligat a conduce și strana, are să se prezenteze la biserică de Mezieș, până la termenul alegerii spre a-și dovedi și arăta desteritatea în tipic și cant.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: **ELIA MOGA**, m. p. protopresbiter Beiușului.

—□—

Pentru deplinirea definitivă a stățiunii învățătoresce dela școala gr. or. română confesională din **Babșa**, protopresbiteratul Belințului se descrie concurs cu termen de alegere pe 15/27 Septembrie a. c.

Emolumentele anuale sunt: 1) Bani gata 170 fl. 2) pentru conferințe 10 fl.; 3) pașal pentru scripturistica 10 fl.; 4) 35 metri lemne din care are a-să încălzi și sala de învățământ; 5) trei jugere pământ à 15 fl. = 45 fl.; 6) în naturale 50 meți, jumătate grâu, jumătate cucuruz, prețuit 137 fl. 50 cr.; 7) dela fie-care înmormântare unde este învitat à 20 cr. = 5 fl. 8) cuarțir liber cu intravilanul pe care se află zidită sala de învățământ, precum și grădina de afară a intravilanului bisericii nou edificată.

Recursele cuviincios ajustate să se trimită Préonoratului Domn protopresbiter Iosif Gradinariu în eB-

lințiu p. u. Kiszetó având recurenții în vre-o Duminică ori sêrbătoare a se presenta în biserică locală, spre a-și arăta desteritatea în tipic și cântările bisericesci precum și în musica vocală.

Din ședința comitetului parochial gr. or. român ținută în Babșa la 6 August 1896.

Vasiliu Crasiovanu, m. p. Ioan Laichici, m. p.
președintele comit. par. notariul comit. par.

În conțelegere cu mine: **IOSIF GRADINARIU**, protopresbiter.

—□—

Pentru îndeplinirea stățiunii învățătoresce **Răbăgani** cu individu calificatu prin acesta se descrie concurs conform decisiunii Comitetului parochial cu termen de alegere pe 1/13 Septembrie a. c.

Dotațiunea alegândului învățător este stătorită de Comitet la 300 fl. bani gata, cuarțir liber cu grădină de legumi, încât pentru încălđitul salei de învățământu se va îngriji comuna bisericăscă.

Recurenții au a-și instrua petițiunile lor în sensul Statutului organicu proveđute cu testimoniu de calificatiune, și a-le trimite subscrisului protopresbiter, și inspector școlar în Robăgani până la 30 Aug. (11 Sept.) a. c. căci la din contră petițiunile mai târziu intrate nu se vor lua în considerațiune. Alegândul învățătoriu va fi îndatorat a conduce și strana în S. biserică.

Dat din ședința comitetului parochial din Robogani, ținută la 13/25 Aug. 1896.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: **ELIA MOGA**, m. p. prot. Beiușului.

—□—

Pentru deplinirea stățiunii învățătoresce dela școala de băeți din **Seceani**, (protopresbiteratul Timișorii) se descrie concurs cu termen de recurgere până în 28 August a. c.

Emolumentele anuale sunt: 1) în bani gata 300 fl.; pentru conferință 12 fl.; pașal pentru scripturistica 5 fl.; 2) în naturale: 3 jughere de pământ arător, după cari sarcinile publice le va suporta alesul învățător; 32 metri de lemne; 3) dela înmormântări 50 cr, dacă se aduce în biserică 1 fl.; 4) cortel liber cu 2 chilii, culină, cămară și grădină.

Recursele ajustate cu testimoniu de calificatiunea prescristă sunt a se trimite la Prea On. oficiu protopresbiteral în Fabric (Timișóra). Recurenții vor avé să se prezente în s. biserică spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic. Vor fi preferiți acei recurenți, cari vor dovedi că sunt apți de a conduce corul vocal.

Dat din ședința comitetului parochial ținută în Seceani, la 24 Iunie 1896.

Comitetul parochial.

Cu consensul protopresb. Dr. TR. PUTICI, m. p. inspector de școle.

—□—

În temeiul ordinațiunii Venerabilului Consistor eparochial dto 1/13 August a. c. Nrul 4056, prin acesta se descrie concurs pentru deplinirea stățiunii învățătoresce dela școala primă din **Giroc**, (protopresbiteratul Timișorii), cu termen de recurgere până în 31 August v. a. c.

Emolumentele anuale sunt: 1) În bani gata 150 fl., pașal pentru scripturistica 10 fl. pentru conferință 10 fl.; 2) în naturale: 40 chible grâu; 10 stg. de lemne din cari 6 pentru învățător și 4 pentru încălđirea salei de învățământ; un estravilan în mijlocul comunei de 646 stângeni □, după care sarcinile publice le va suporta

alesul învățător; 3) cortel cu 2 chilii, cu'nă, cămară, ștalog etc.; 4) dela înmormântări unde va fi poftit 50 cr.

Recursele provădute cu documentele de calificățiunea prescrișă sunt a se trimite la Prea On. oficiu protopresbiteral în Fabric (Timișóra). Recurenții vor ave a se presenta în s. biserică spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Dat din ședința comitetului parochial, ținută în Giroc la 7/19 August 1896.

Comitetul parochial.

Cu consensul ppresb. Dr. TR. PUTICI, m. p. inșpector de școle.

—□—

Să publică pe stațiunea învățătorescă din **Dobreșciu**, incopciată cu dotațiunea următoare:

1) În bani gata 100 fl.; 2) de fie-care număr de casă câte una spene cucuruz și jumătate grâu prețuit în 25 fl.; 3) pământ școlar 4 jugere în preț de 20 fl.; 4) lemne pentru școlă și învățător în preț de 20 fl.; 5) cortel liber în edificiul școlii cu grădină de legumi, 3 pătrare juger; 6) ajutoriu dela stat, care în urmarea alegerei numai decât să va esopera.

Doritorii de a cuprinde acest post pe lângă subscernerea recursului Mult onoratului Domn inșpector școlar Adam Rosa în Leuceșeu, posta ultima Balinez. comitatul Caraș-Severin, au a se presenta în sânta biserică de aici, spre a-și arăta desteritatea în tipic și cantul bisericesc, până în 1/13 Septembrie a. c. în care ziua va fi și alegerea.

Dobreșciu, în 1/13 August 1896.

În conțelegere cu mine: ADAM ROSA, m. p. inșpector școlar.

—□—

Pentru stațiunea învățătorescă din comuna **Bucea**, inșpectoratul Pesteșului să escrie concurs cu termin de alegere pe 1/13 Septembrie a. c.

Emolumintele sunt: 1) în bani gata 200 fl. v. a.; 2) un sperativ de 60 fl.; 3) pentru lemnele de încălțit 40 fl.; 4) quartir liber cu grădină de legumi.

Aspiranții vor avea a-și trimite petițiunile lor adjustate conform statutului organic și provădute cu testimoniul de cualicțiune până la terminul susindicat subscrisului în Lugoșul de sus p. u. Eleds, ér până la alegere a se presenta în vre-o Duminecă ori sərbătore în s-ta biserică din Bucea, pentru de a-și arăta desteritatea în cântare și tipicu l bisericii, și a se face cunoscut poporului.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: TEODOR FILIP, m. p. inșpector școlar.

—□—

Pentru deplinirea definitivă a stațiunei învățătoresci din comuna **Culed**, inșpectoratul Șilindiei să escrie concurs cu termin de alegere pe ziua de 29 August a c. st. v.

Emolumintele anuale sunt: a) în bani gata 200 fl. v. a. b) 16 jughere de pământ prețuit în 100 fl. v. c) 10 stângeni de lemne din cari este a se încălțdi și sala de învățământ; d) pentru conferință 10 fl. e) scripturistica 5 fl. f) pentru curatorat 20 fl. g) dela înmormântări mici 20 cr. pentru mari 40 cr. și cu liturgie 50 cr. h) quartir liber și grădină de legumi.

Doritorii de a ocupa acest post, sunt poftiți până la terminul sus indicat a-și trimite recursurile la M. O. D. Axentiu Chirila, inșpector școlar în Șiindia (Silingyia) instruite conform legii și provădute cu atestat de moralitate, având a se presenta până la alegere și în persónă

în vre-o Duminecă sau sərbătore spre a se face cunoscut poporului.

Culed, la 6 August 1896.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: ACSENTIE CHIRILA, m. p. inșpector școl.

—□—

Pentru stațiunea învățătorescă dela școla gr. cr. din **Pocola**, protopresbiteratul Beiușului devenită vácantă prin pensionarea învățătorului Teodor Bărbuș, să publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în foia „Biserica și Școla.”

Salariul învățătoresc este: a) În bani gata 188 fl.; b) folosirea unui pământ școl. de 3½ cub. 30 fl.; c) dela 80 numere de casă câte ½ măsură cucuruz de tot 10 cubule à 5 fl. cubulul = face 50 fl.; d) 16 metri lemne de foc, din cari se va încălțdi și sala de învățământ à 2 fl. = 32 fl.; e) accidentele cantoralii obveninde 10 fl. de tot 310 fl.

Doritorii de a ocupa acesta stațiune sunt avisați a-și trimite recursurile ajustate cu testimoniul de cualicțiune din limbele română și magiară, estras de botez și atestat de conduită adresate comitetului parochial din Pocola, Reverendissimului Domn Elia Moga, protopresbiter și inșpector cercual de școle în Răbagani (Robogány, Bihar m.) până în ziua premergătore alegerei, precum și a-se presenta în vre-o Duminecă ori sərbătore în s. biserică gr. or. din Pocola spre a-și dovedi desteritatea în cant și tipic, cu atât mai vértos, că are a conduce și strana. — Se notifică: că alegéndul învățător are a instrua și elevii gr. cath. la olaltă cu cei gr. or. din respectiva comună.

Dat în Pocola, din ședința comitetului parochial gr. or. în conțelegere cu cel gr. cath. ținută la 12 August st. n. 1896.

Demetriu Selisteanu, m. p.

preș. comit.

și plenipotențiat de ambele comitete.

În conțelegere cu mine: ELIA MOGA, m. p. protopresbiterul Beiușului.

—□—

Pe basa rezoluțiunei Venerabilului Consistoriu Oradan de sub Nr. 269/1896 pentru îndeplinirea stațiunei învățătoresci vacante din **Hidișelnan**, prin acesta să escrie concurs cu termin de alegere pe ziua de 14/26 Septembrie a. c.

Dotațiunea învățătorului este 305 fl. adecă trei sute cinci florini v. a. în număr, locuința acomodată și grădina școlii.

Reflectanții la acest post sunt avisați ca recursurile lor instruate conform dispusețiunelor legale cu testimoniul de cualicțiune și din limba magiară, și atestat despre conduita de până aci, — și adresate Comitetului parochial în Hidișelnan, să-le subșternă Préonoratului Domn protopresbiter Elia Moga în Robogány până la 12/24 Septembrie a. c. căci cele mai târziu intrate nu-se vor lua în considerațiune.

Se notifică că învățătorul ales va fi deobligat a țene strana în s. biserică, și a conduce cântările bisericesci cu elevii școlari.

Din ședința Comitetului parochial ținută la 6/18 August 1896.

Comitetul parochial.

Augustin Drincu, m. p.

preot ca președinte.

Cu șcirea și învoirea mea: ELIA MOGA, m. p. protop. și inșpec. școl. al Beiușului.